

Motion till riksdagen 2006/07:T383

av **Sven Gunnar Persson (kd)**

Statliga bredbandsmedel

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om behovet av att följa upp hur statliga bredbandsmedel används.

Motivering

I en rapport från Svenska Kabel-TV-föreningen visas på stora brister vid uppföljningen av hur statliga bredbandsmedel används. Trots att Sverige som enda land i Norden satsat stora statliga medel på en utbyggnad av IT-infrastruktur är Sverige sämst i Norden när det gäller bredbandstäckning. Man kan med fog fråga sig hur de dryga 5 miljarder kronor som satsats har använts. Det är tydligt att det varit bristande kontroll av om kommunerna följt regelverket och om man nått målet – att få bredband i hela landet och inte bara i tätorterna.

Det finns därför all anledning att kräva en ordentlig uppföljning och utvärdering av bredbandsutbyggnaden. Lämpliga instanser som exempelvis Riksrevisionen bör få i uppdrag att genomföra en grundlig revision av hur den nationella bredbandssatsningen genomförts i praktiken. Vidare bör skärpt lagstiftning övervägas liksom ett förtydligande av gränsdragningen mellan glesbygd och tätorter/städer.

De kriterier som formulerats för att erhålla statligt stöd är följande:

- ? Medlen får endast användas för utbyggnad av infrastruktur för bredband i områden/orter med färre än 3 000 invånare, dvs. glesbygd.
- ? Kommunen måste undersöka vilka områden som inte blir utbyggda av marknadens aktörer. Det görs i kommunens IT-infrastrukturprogram som måste godkännas av länsstyrelsen eller motsvarande innan kommunens ansökan om stöd kan lämnas in.
- ? Kommunen måste tillämpa ett öppet upphandlingsförfarande enligt lagen om offentlig upphandling och undvika att snedvrida konkurrensen. Mark-

Fel! Okänt namn på

naden ska stimuleras att engagera sig i utbyggnaden. Om upphandlingen inte resulterar i skäligena anbud får kommunen själv anlägga nätet med hjälp av de statliga medlen.

- ? Kommunerna ska avtala med operatören att villkor för offentligt stödmedel är att näten ska vara öppna för konkurrens, dvs. operatörsneutrala.

Kommunallagen är också mycket tydlig om vad som är kommunernas kompetens och vad marknaden ska sköta. Av 2 kap. 1 § kommunallagen framgår att kommuner får driva näringsverksamhet, om den drivs utan vinstsyfte och går ut på att tillhandahålla allmännyttiga anläggningar eller tjänster.

I flera fall där kommunerna etablerat s.k. stadsnät finns skäl att ifrågasätta efterlevnaden av kommunallagen. I en dom från Länsrätten i Stockholms län konstateras att exempelvis Södertälje kommun brutit mot denna paragraf.

Av det som angivits ovan kan konstateras att det inte är tänkt att kommunerna ska bygga stadsnät med hjälp av vare sig statliga eller kommunala konkurrensnedvridande subventioner. Kommuner med egna energibolag som grund konkurrerar med redan befintliga nät om kunderna – en kommunalt subventionerad utslagning av marknadens privata aktörer.

Kommunala stadsnät bör vara operatörsneutrala och öppna för olika marknadsaktörer. Infrastrukturen i form av svartfiber ska kunna nyttjas av olika operatörer, vilket garanterar en fullgod konkurrens. Stadsnätens innehåll i form av bredband, tv-sändningar, ip-telefoni och övrigt innehåll ska tillhandahållas av fristående distributionsföretag på en fri marknad och inte genom att kommunerna själva tar sig uppåt i värdekedjan.

Utvecklingen i stadsnäten kan stå i direkt strid med gällande EU-lagstiftning och klassas som snedvridande statsstöd. Utgången av en prövning i EG-domstolen riskerar att underkänna Sveriges tillämpning av EU-lagstiftningen.

Företrädare för samtliga allianspartier har i början på 2006 i riksdagen kommit överens om en gemensam hållning beträffande utbyggnaden av bredband. Bredbandsutvecklingen har inte gått i den takt som varit önskvärd. Osäkerheten kring spelreglerna är en orsak till fördröjd utbyggnad. Själva grunden för regeringens bredbandspolitik var felaktig. Genom att redan från början lägga energin främst på hur stöd och subventioner skulle utformas gick man miste om den dynamik som skulle ha kunnat prägla bredbandsdiskussionen. Resultatet av regeringens statsbidrag för bredbandsutbyggnaden håller inte oväntat på att bli ett kommunalt bredbandsmonopol.

Staten bör nu samla alla marknadens aktörer och kräva en samsyn kring hur den fortsatta utbyggnaden ska gå till. Det bör ske enligt följande principer:

1. Konkurrensneutralitet. I dag byggs slutna nät, där användarna för lång tid knyts till en enda operatör som också levererar tjänster. Det hämmar utvecklingen av nya tjänster.
2. Skalbarhet. Kraven på bandbredd kommer att öka. De nät som byggs i dag måste dimensioneras dels för ökade krav på bandbredd, dels med krav på större redundans (effektivitet/optimering/träffsäkerhet), så att vi klarar både påfrestningar och trafiktoppar.

Fel! Okänt namn på

3. Likvärdighet. Det måste finnas möjligheter att få uppkoppling till ungefär likvärdiga villkor i hela landet.

Det bör fastställas ett regelverk för hur de offentliga aktörerna inom infrastruktur och transporttjänster för bredband – både statliga och kommunala – ska samverka med de privata så att konkurrens och investeringar främjas. Offentligt ägda bolag och affärsverk med monopol på delar av sin verksamhet måste få tydliga direktiv att inte agera så att konkurrensen hämmas samt att de inte själva ska klättra uppåt i värdekedjan.

Stockholm den 31 oktober 2006

Sven Gunnar Persson (kd)